

Scheperij Teteringen

Nader onderzoek vleermuizen

projectnummer 433378
definitief
15 november 2018

Scheperij Teteringen

Nader onderzoek vleermuizen

projectnummer 433378

definitief
15 november 2018

Auteurs

S.C.H.J. van Eijk
J.J. de Graaf (H.D.G. Ecologisch Veldwerk)

Opdrachtgever

Cuore Ontwikkeling B.V.
Postbus 6540
5600 HM Eindhoven

datum vrijgave
15/11/18

beschrijving revisie
definitief

goedkeuring
J. Buijks

vrijgave
W.A. Matla

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave		Blz.
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.1	Planvoornemen	1
2	Methode	3
3	Resultaten	4
3.1	Waarnemingen	4
3.2	Synthese resultaten	4
4	Effectbeoordeling	7
5	Conclusie	8
6	Bronnen	9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer Cuore Ontwikkeling BV is voornemens om in Teteringen het winkelcentrum Scheperij opnieuw te ontwikkelen. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. In ruimtelijke plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is.

Uit verkennend natuuronderzoek (CroonenBuro5, 2018) is gebleken dat het projectgebied mogelijk functies herbergt voor vleermuizen. Daarom is een aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door vleermuizen. Dit rapport bevat de resultaten van het vleermuisonderzoek.

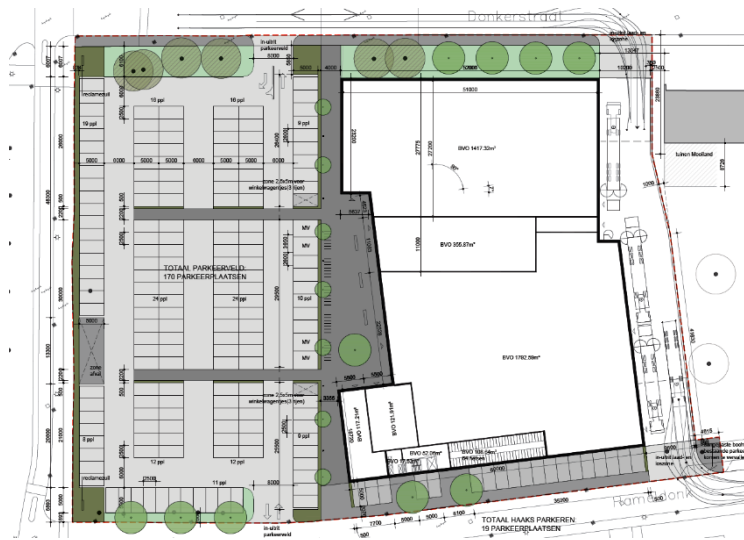

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Globespotter.

1.1 Planvoornemen

De initiatiefnemer Cuore Ontwikkeling BV is voornemens om te Teteringen het winkelcentrum Scheperij opnieuw te ontwikkelen. Het huidige winkelcentrum zal worden gesloopt en aan de oostzijde van het plangebied zal het nieuwe winkelcentrum worden gerealiseerd. Boven het winkelcentrum zullen 31 appartementen gerealiseerd worden. Ook behoort het realiseren van een parkeerterrein van circa 170 parkeerplaatsen tot de ontwikkeling. De ontwikkeling zal gefaseerd gerealiseerd worden. Het plangebied bedraagt 11.460 m², het nieuwe winkelcentrum zal een bvo van circa 4000 m² hebben

Zie Figuur 1.2 voor een impressie en het ontwerp van het voornemen/uitvoering van de werkzaamheden.

Figuur 1.2. Schets planvoornemen. Bron: Cuore Ontwikkeling B.V

2 Methode

Het onderzoek is uitgevoerd door te zoeken naar: jagende; trekkende; en zwermende vleermuizen. En door te zoeken naar paarterritoria en verblijfplaatsen. Daarbij zijn de richtlijnen voor het inventariseren van vleermuizen gevolgd die opgesteld zijn door het Netwerk Groene Bureaus in 2017.

De vleermuisdetector is bij vleermuisonderzoek een onmisbaar apparaat. Met dit apparaat worden de ultrasone geluiden van vleermuizen hoorbaar gemaakt. Door verschillen in klank, ritme en andere kenmerken is het mogelijk de verschillende soorten te onderscheiden en de aard van gedrag te bepalen. Er is steeds met twee detectors gewerkt, een Petterson D200 en een Petterson D240x. De D200 was daarbij afgesteld tussen de 20 en 25 kHz en de D240x tussen de 40 en 45 kHz. Op die manier moeten alle vleermuissoorten waarvan het voorkomen in Nederland bekend is te ontvangen zijn. Met de Petterson D240x detector kunnen tijdens het veldwerk opname worden gemaakt die achteraf geanalyseerd kunnen worden met behulp van het programma Batsound.

Het weer is van invloed op de activiteiten van vleermuizen en daardoor ook op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind (meer dan 3 Beaufort), langdurige regenval, dichte mist en temperaturen onder de 12 graden zijn belemmerende factoren. Tijdens dergelijke weersomstandigheden is niet gewerkt.

In totaal zijn er vijf veldbezoeken gericht op vleermuizen uitgevoerd in de periode mei 2018 tot en met augustus 2018. In de periode mei/juli zijn er twee avondbezoeken en een ochtendbezoek uitgevoerd. In augustus zijn er twee avond/nachtbezoeken uitgevoerd. Bij daglicht is er gezocht naar sporen die op de duiden aanwezigheid van vleermuizen. De omstandigheden waaronder de bezoeken zijn uitgevoerd zijn aangegeven in Tabel 2.1.

Tabel 2.1. Data terreinbezoeken en de omstandigheden.

Datum	Tijd	Gemiddelde temperatuur	Wind	Neerslag	Bewolking
31-5-2018	21.30-23.30	20°C	stil	droog	10%
20-6-2018	03.15-05.20	15°C	WZW-1	droog	20%
10-7-2018	20.00-24.05	18°C	NW-1	droog	70%
21-8-2018	00.00-02.00	18°C	stil	droog	50%
31-8-2018	00.00-02.00	12°C	stil	droog	onbewolkt

3 Resultaten

3.1 Waarnemingen

Avondbezoek mei.

Dit bezoek was met name gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen in en nabij het plangebied.

Tijdens dit avondbezoek op 31 mei zijn vier foeragerende gewone dwergvleermuizen, zes foeragerende laatvliegers en drie overtrekkende rosse vleermuizen waargenomen.

Ochtendbezoek juni.

Dit bezoek was met name gericht op het vaststellen van zwermgedrag bij verblijfplaatsen en het vaststellen van vliegroutes.

Tijdens het ochtendbezoek op 20 juni zijn er drie foeragerende gewone dwergvleermuizen en twee foeragerende laatvliegers waargenomen. Zwermgedrag is niet waargenomen.

Avondbezoek juli.

Dit bezoek was gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen in en nabij het plangebied.

Tijdens dit avondbezoek op 10 juli zijn vijf foeragerende gewone dwergvleermuizen, drie foeragerende laatvliegers en twee foeragerende rosse vleermuizen waargenomen.

Avond/nachtbezoek augustus.

Dit bezoek was met name gericht op het vaststellen van zwermgedrag bij verblijfplaatsen en het vaststellen van vliegroutes.

Dit avond/nachtbezoek op 21 augustus zijn vier foeragerende gewone dwergvleermuizen en één foeragerende rosse vleermuis waargenomen. Tevens zijn tijdens dit veldbezoek twee baltsende gewone dwergvleermuizen buiten het plangebied waargenomen. Zwermgedrag is niet waargenomen.

Avond/nachtbezoek september.

Dit bezoek was met name gericht op het vaststellen van zwermgedrag bij verblijfplaatsen en het vaststellen van vliegroutes.

Dit avond/nachtbezoek op 31 augustus zijn twee foeragerende gewone dwergvleermuizen en één foeragerende rosse vleermuis waargenomen. Tevens is tijdens dit veldbezoek één baltsende gewone dwergvleermuis (buiten het plangebied) waargenomen. Zwermgedrag is niet waargenomen.

3.2 Synthese resultaten

In de gehele onderzoeksperiode zijn in en nabij het plangebied drie vleermuissoorten waargenomen:

- gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i> ;
- rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i> ;
- laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i> .

De verspreiding van foeragerende vleermuizen in en nabij het plangebied is met stippen in Figuur 3.1 aangegeven.

Gewone dwergvleermuis gele stip;
Rosse vleermuis rode stip;
Laatvlieger groene stip.
Figuur 3.1. Verspreiding vleermuizen.

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen (zomer, kraam, paar, winter) van vleermuizen zijn niet in het plangebied gevonden.

Tijdens de veldbezoeken in augustus zijn wel twee baltsende gewone dwergvleermuis nabij het plangebied waargenomen. De locatie is weergegeven op Figuur 3.2. De gele stippen geven de locaties waar op 21 augustus 2018 baltsende mannetjes zijn waargenomen. De rode stip geeft de waarneming van 31 augustus 2018 weer. Daarmee kan gesteld worden dat op twee plaatsen net buiten het plangebied paarverblijven van de gewone dwergvleermuis voor komen.

Figuur 3.2. Plaatsen baltsende gewone dwergvleermuis. De locatie van het paarverblijf ligt in de buurt..

Foerageergebied

Vanaf de uitvliegperiode tot circa 23.00 uur foerageren er relatief veel vleermuizen boven het grasveld in het plangebied. Dit is met groen aangegeven op Figuur 3.3. De vleermuizen komen uit willekeurige hoeken vanuit de omgevingen aan vliegen. Daarna foerageren ze enige tijd boven het grasveld en trekken vervolgens in willekeurige richting verder de omgeving in. Een strakke lijnvormige vliegroute is daarbij niet aangetoond.

Figuur 3.3. Groene cirkel plaats waar relatief veel vleermuizen foerageren.

Vliegroutes

Een vliegroute is in en nabij het plangebied niet aangetroffen. Daarbij is het voor komen van essentiële¹ vliegroutes dus uit te sluiten.

¹ "Essentieel" moet vanuit de Wet natuurbescherming worden gelezen als "essentieel voor het functioneren van een verblijfplaats".

4 Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de in hoofdstuk 3 uiteengezette bevindingen getoetst aan de Wet natuurbescherming (Wnb) en wordt aangegeven of er een noodzaak is om een ontheffing in het kader van de Wnb aan te vragen.

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn binnen de grenzen van het plangebied niet gevonden. Wel zijn net buiten het plangebied mogelijk twee paarverblijven aanwezig. Het voornemen heeft geen effect op deze plekken. De mogelijke verblijfplaatsen blijven fysiek behouden. Er zit genoeg afstand tussen het plangebied en de paarverblijven om een effect tijdens de uitvoering uit te sluiten. Een effect van het voornemen op verblijfplaatsen is daarmee uit te sluiten.

Vliegroutes

In het plangebied en de directe omgeving zijn geen essentiële vliegroutes aanwezig. Een effect op essentiële vliegroutes is daarmee uit te sluiten.

Foerageergebied

De waargenomen vleermuizen in en nabij het plangebied betreffen steeds foeragerende dieren. Het plangebied is echter niet beoordeeld als essentieel foerageergebied, gezien de intensiteit van het gebruik en de aanwezigheid van vergelijkbaar foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied. Een effect op essentieel foerageergebied is daarmee uit te sluiten.

5 Conclusie

Verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes van vleermuizen zijn middels de Wet natuurbescherming beschermd. In 2018 is nader onderzoek, conform het vleermuisprotocol 2017, uitgevoerd in het plangebied Scheperij te Teteringen. In en nabij het plangebied zijn drie soorten vleermuizen waargenomen; de gewone dwergvleermuis, de rosse vleermuis en de laatvlieger. Binnen (de invloedssfeer van) het plangebied zijn geen beschermde verblijfplaatsen of essentiële vliegroutes of foerageergebieden aangetroffen.

Vanuit de in de Wet natuurbescherming beschermde vleermuizen zijn door het ontbreken van effecten op beschermde verblijfplaatsen, foerageergebieden of vliegroutes geen belemmeringen voor het uitvoeren van het planvoornemen.

6 Bronnen

BIJ12, 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis.

CroonenBuro5, 2018. Quicksan flora en fauna. Winkelcentrum Scheperij, Teteringen. Gemeente Breda.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Vleermuisprotocol 2017.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

E. jeroen.buijks@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2018

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.